

bestemt Forretning, og dog staaer der, at Alle, hvad enten de have nogen Forretning eller ikke, skulle møde og gjøre, hvad de i ethvert Tilfælde formaae. Men nu seer jeg ikke, naar Sprøiternes Betjening og Befordring er overdraget til bestemte Folk, og Vandbæringen og Vandkjøringen ogsaa er overdraget bestemte Folk, hvad de Andre, som ikke have nogen fast Gjerning, men alligevel skulle møde, naar de ikke ville mulkteres, skulle bestille; skal det være, hvad de selv troe at kunne gjøre til Gavn, forekommer det mig, at de derved kun vilde bringe det Hele i Uorden. Staae stille maae de ikke, og bestille de Noget, kan man være bange for, at de komme til at rende dem iveien, der have fast Arbejde at udføre. Jeg troer derfor, at de, der have en fast Forretning, det være nu hvilkensomhelst, meget vilde ønske at være frie for disse tilløbende Folk, som selv skulle afgjøre, hvad de troe bedst at burde bestille. Jeg har ikke villet gaae videre ind i Enkeltheder, men disse Punkter har jeg ikke hørt fremhæve af de foregaaende Talere, og det forekommer mig, at Loven, naar vi skulle have den ud, bør være saadan, at man ikke kommer i saadanne forskjellige Tilfælde, som jeg her har antydet, hvor det vil være umuligt at faae nogen Orden eller ordentlig Betjening udført, og hvor man vil fremkalde Uorden og Forstyrrelse paa mange Maader.

S. Jørgensen: Hvad Forslaget i det Almindelighed angaaer, skal jeg kun udtale, at den Enkeltes Frihed til at bygge, som han vil, og hvor han vil, paa sin egen Jord, efter min Mening er vel meget indskrænket ved Loven. Det er imidlertid nærmest med Hensyn til § 30, jeg vil udtale mig; den handler om Hedebrand. Der er en Bestemmelse i denne Paragraph, som jeg troer kunde give rigelig Anledning til at tage Sagen paa samme Maade som nogle af de foregaaende Talere, men jeg skal afholde mig derfra af den simple Grund, at jeg ikke er vis paa, at jeg selv kunde have stillet det bedre. Der staaer nemlig: „derimod skal den, som vil afbrænde Hedetørv eller Mose-tørv, selv være ansvarlig for, at derved iagttages tilbørlig Forsigtighed, og at der navnlig ikke antændes Mere ad Gangen, end han i

forødent Fald med eget Mandskab kan dæmpe med Sand eller slukke med Vand“; dette lyder nu ganske uskyldigt, og man skal troe, at man derved var betrygget, men hvis dette skal gjenføres, som det her er anført i Paragraphen, saa bliver det aldeles uden Betydning; thi det kan ikke gives Anvendelse. De Steder, hvorpaa det skal gives Anvendelse, ere de Steder i Hebeegnene, hvor der pløies flere Lønder Land, som have et Overlag af Mosejord eller Tørvjord, der brændes af, og derefter besaaes Jorden med Rug eller hvadsomhelst. Naar man nu vil brænde flere Lønder Land af og man ikke maa antænde mere, end man kan dæmpe med Sand eller slukke med Vand, saa er det umuligt at faae det udført; men jeg drifter mig ikke til paa staaende Fod at anføre, paa hvad Maade det skal rettes. Der er en anden Ting, som heller ikke er mig ganske klar, nemlig hvorledes Erstatnings-spørgsmaalet skal forstaaes, der er slet ikke Noget omtalt i denne Paragraph, og jeg mener derfor, at man nærmest skal holde sig til Forordn. af 31te Octbr. 1766; deri omhandles først en Multibestemmelse, som jeg finder er betegnet i Udkastet her, og dernæst staaer der, hvad Erstatnings-spørgsmaalet angaaer, „da skal de desuden erstatte Skaden efter uvilkelige Mænds Sigende. Formaae de Styblige ikke at udrede de idømte Bøder og Stadesløsholdelse, da skal de straffes paa Kroppen efter Forordn. af 6te Decbr. 1743, saaledes at de af Dyrigheden hensesendes til nærmeste Fæstning eller Tugthuus at arbejde een Dag for hver Mark, de ikke kan betale. Og skal Underrettsdommen i slige Sager, saasnart den er affagt, indsendes til Amtmandens Approbation“. Det er især denne Bestemmelse, som jeg, hvis den skulle gives Anvendelse, ikke troer passer med vor øvrige Lovgivning, og jeg mener derfor, den kunde trænge til en Forandring. Jeg har anført dette for at gjøre det Udvalg, der formeentlig vil blive nedsat, opmærksom derpaa.

Monrad: Endeel af de mod denne Lov fremkomne Indvendinger have ikke været overbevisende for mig, ihvormeget jeg end maa indrømme, at de vare fremsatte med Sindrig-
hed og have vedligeholdt en munter Stemning